

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเกี่ยวกับแบบทดสอบวินิจฉัยความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 ครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 - 1.1 วิสัยทัศน์
 - 1.2 หลักการ
 - 1.3 จุดมุ่งหมาย
 - 1.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์
 - 1.5 ความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 1.6 สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. การอ่าน
 - 2.1 ความหมายของการอ่าน
 - 2.2 ความสำคัญของการอ่าน
 - 2.3 จุดมุ่งหมายในการอ่าน
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบทดสอบวินิจฉัย
 - 3.1 ความหมายและแบบทดสอบวินิจฉัย
 - 3.2 ลักษณะของแบบทดสอบวินิจฉัย
 - 3.3 หลักการสร้างแบบทดสอบวินิจฉัย
 - 3.4 การหาคุณภาพของแบบทดสอบวินิจฉัย
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กล่าวถึงสาระสำคัญในแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 ก : 3-7)

1. วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาคือ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

2. หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชน ให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมี โอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มี โครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

3. จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมาย เพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

3.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

3.3 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

3.4 มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

3.5 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์ และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับ และส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา ถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง และสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัด และลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผล และความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเอง และสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเอง และสังคม ได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม และข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเอง และสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสม และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. รักความเป็นไทย

8. มีจิตสาธารณะ

5. ความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุขและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 ก : 37)

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรจริง ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 ก : 37-38)

1. การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจ เพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้ จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

2. การเขียน การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำ และรูปแบบต่าง ๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่าง ๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

3. การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

4. หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติ และกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาส และบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

5. วรรณคดีและวรรณกรรมวิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรม เพื่อศึกษา ข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจ บทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้ง และภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

คุณภาพผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กล่าวถึงคุณภาพนักเรียนที่จะจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไว้ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 ก : 42-43)

1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง และเข้าใจ ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องี่อ่าน ได้ วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องี่อ่าน แสดงความคิดเห็นโต้แย้งและเสนอความคิดใหม่จากการอ่านอย่างมีเหตุผล คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องี่อ่าน เขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ และเขียนรายงานจากสิ่งี่อ่าน สังเคราะห์ ประเมินค่า และนำความรู้ความคิดจากการอ่านมาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ และนำความรู้ความคิดไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิต มีมารยาท และมีนิสัยรักการอ่าน

2. เขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้ภาษาได้ถูกต้องตรงตาม วัตถุประสงค์ย่อความจากสื่อที่มีรูปแบบ และเนื้อหาที่หลากหลาย เรียงความแสดงแนวคิดเชิงสร้างสรรค์โดยใช้โวหารต่าง ๆ เขียนบันทึก รายงานการศึกษา ค้นคว้าตามหลักการเขียนทาง วิชาการ ใช้ข้อมูลสารสนเทศในการอ้างอิง ผลงานงานของตนเองในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งสารคดี และบันเทิงคดี รวมทั้งประเมิน งานเขียนของผู้อื่น และนำมาพัฒนางานเขียนของตนเอง

3. ตั้งคำถาม และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องี่ฟัง และดู มีวิจารณญาณ ในการเลือกเรื่องี่ฟัง และดู วิเคราะห์วัตถุประสงค์ แนวคิด การใช้ภาษา ความน่าเชื่อถือ ของเรื่องี่ฟังและดู ประเมินสิ่งี่ฟัง และดู แล้วนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต มีทักษะ การพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ โดยใช้ภาษาที่ถูกต้อง พูดแสดง ทัศนนะโต้แย้ง โน้มน้าว และเสนอแนวคิดใหม่อย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีมารยาทในการฟัง ดู และพูด

4. เข้าใจธรรมชาติของภาษา อิทธิพลของภาษา และลักษณะของภาษาไทย ใช้คำ และกลุ่มคำ สร้างประโยคได้ตรงตามวัตถุประสงค์ แต่งคำประพันธ์ประเภท กาพย์

โคลง ร่าย และฉันท์ ใช้ภาษาได้เหมาะสมกับกาลเทศะ และใช้คำราชาศัพท์ และคำสุภาพได้อย่างถูกต้อง วิเคราะห์หลักการ สร้างคำในภาษาไทย อิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย และภาษาถิ่น วิเคราะห์ และประเมินการใช้ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

5. วิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์วรรณคดีเบื้องต้น รู้และเข้าใจลักษณะเด่นของวรรณคดี ภูมิปัญญาทางภาษา และวรรณกรรมพื้นบ้าน เชื่อมโยง กับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ และวิถีไทย ประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ และนำข้อคิดจากวรรณคดี และวรรณกรรม ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรจริง

นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดช่วงชั้น ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายไว้ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 ก : 45-55)

6. สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ และเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน
2. ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน
3. วิเคราะห์ และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล
4. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และประเมินค่าเพื่อนำความรู้ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต
5. วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็น ได้แย้งกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล
6. ตอบคำถามจากการอ่านประเภทต่างๆ ภายในเวลาที่กำหนด
7. อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ และรายงาน
8. สังเคราะห์ความรู้จากการอ่าน สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ

9. มีมารยาทในการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

1. เขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ โดยใช้ภาษาเรียบเรียงถูกต้อง มีข้อมูล และสาระสำคัญชัดเจน
2. เขียนเรียงความ
3. เขียนย่อความจากสื่อที่มีรูปแบบ และเนื้อหาหลากหลาย
4. ผลงานเขียนของตนเองในรูปแบบต่าง ๆ
5. ประเมินงานเขียนของผู้อื่นแล้วนำมาพัฒนางานเขียนของตนเอง
6. เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า เรื่องที่สนใจตามหลักการเขียนเชิงวิชาการ และใช้ข้อมูลสารสนเทศ อ้างอิงอย่างถูกต้อง
7. บันทึกการศึกษาค้นคว้า เพื่อนำไปพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ
8. มีมารยาทในการเขียน

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกใน โอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด

1. สรุปแนวคิด และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู
2. วิเคราะห์ แนวคิด การใช้ภาษา และความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟัง และดูอย่างมีเหตุผล
3. ประเมินเรื่องที่ฟังและดู แล้วกำหนดแนวทางนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต
4. มีวิจารณญาณในการเลือกเรื่องที่ฟังและดู
5. พูดในโอกาสต่างๆ พูดแสดงทรรศนะ ได้แย้ง โน้มน้าวใจและเสนอแนวคิดใหม่ ด้วยภาษาถูกต้องเหมาะสม
6. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษา และหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ
ตัวชี้วัด

1. อธิบายธรรมชาติของภาษา พลังของภาษา และลักษณะของภาษา
2. ใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคตรงตามวัตถุประสงค์
3. ใช้ภาษาเหมาะสมแก่โอกาส กาลเทศะ และบุคคล รวมทั้ง

คำราชาศัพท์อย่างเหมาะสม

4. แต่งบทร้อยกรอง
5. วิเคราะห์อิทธิพลของภาษาต่างประเทศ และภาษาถิ่น
6. อธิบายและวิเคราะห์หลักการสร้างคำในภาษาไทย
7. วิเคราะห์และประเมินการใช้ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์ และอิเล็กทรอนิกส์

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจ และแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
ตัวชี้วัด

1. วิเคราะห์ และวิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมตามหลักการ
วิจารณ์เบื้องต้น
2. วิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต

3. วิเคราะห์ และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดี และวรรณกรรมในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ

4. สังเคราะห์ข้อคิดจากวรรณคดี และวรรณกรรมเพื่อนำไป
ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

5. รวบรวมวรรณกรรมพื้นบ้าน และอธิบายภูมิปัญญาทางภาษา

6. ท่องจำ และบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรอง
ที่มีคุณค่า ตามความสนใจ และนำไปใช้อ้างอิง

การอ่าน

ผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านในประเด็น ความหมายของการอ่าน ความสำคัญของการอ่าน และจุดมุ่งหมายในการอ่าน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ความหมายของการอ่าน

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545 : 2) กล่าวว่า การอ่านเป็นลำดับขั้นที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค ข้อความ และเรื่องราวของสารผู้อ่าน สามารถบอกความหมายได้

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 1364) ได้ให้ความหมายการอ่านว่า อ่าน ก. ว่าตามตัวหนังสือ, ออกเสียงตามตัวหนังสือ, ดูหรือเข้าใจความตามตัวหนังสือ; สังเกต หรือพิจารณาดู; คิด, นับ

คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย เพื่อการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้า (2542 : 46) ได้ให้ความหมาย และความสำคัญของการอ่านว่า “การอ่านเป็นกระบวนการ ค้นหาความหมายจากสื่อที่เป็นลายลักษณ์อักษร จับใจความ ตีความ เพื่อพัฒนาตนเองทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคม” ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนักการศึกษา และนักวิชาการหลายท่าน ดังนี้

สนิท สัตโยภาส (2545 : 92) กล่าวไว้ว่า การอ่านเป็นการแปลความหมาย จากตัวอักษรออกมาเป็นความคิด และนำความคิด ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ตัวอักษร จึงเป็นเครื่องหมายที่ใช้แทนคำพูด

ณัฐยา อาจมั่งกร (2546 : 3) การอ่าน หมายถึง การรับรู้ความหมายของคำหรือข้อความ แล้วสามารถเข้าใจเรื่อง ตีความ และประเมินค่าได้

วิมล จิโรจนพันธุ์ และคณะ (2548 : 11) การอ่าน หมายถึง การที่ผู้อ่านรับรู้ความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อความหมายให้ทราบ โดยผ่านทางตัวหนังสือ การอ่านมี 2 อย่าง คือ การอ่านในใจ และอ่านออกเสียง การอ่านในใจเป็นการอ่านเงียบ ๆ ไม่ออกเสียง เพื่อรับรู้ข้อความที่อ่าน เช่น อ่านหนังสือพิมพ์ อ่านหนังสือทางวิชาการ ฯลฯ ส่วนการอ่านออกเสียงนั้น เป็นการอ่านให้ผู้อื่นฟัง เช่น การอ่านข่าวทางวิทยุ การอ่านบทกวี เป็นต้น

จากการศึกษาความหมายของการอ่านสรุปได้ว่า การอ่าน คือ

1. การทำความเข้าใจความหมายของคำ และเรื่องราวของสาร
2. การดูหรือเข้าใจตามตัวหนังสือ

3. กระบวนการค้นหาความหมายจากสื่อที่เป็นลายลักษณ์อักษร จับใจความ
ตีความเพื่อพัฒนาสติปัญญา อารมณ์และสังคม

4. การแปลความหมายจากตัวอักษรออกมาเป็นความคิดแล้วนำไปใช้ให้เป็น
ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต

5. การรับรู้ความหมายของคำ ข้อความ มีความเข้าใจ ตีความและประเมิน
ค่าได้

6. การรับรู้ความหมายของผู้เขียนที่ต้องการสื่อโดยผ่านทางตัวหนังสือ

2. ความหมายของความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งของการอ่าน เพราะทำให้
ผู้อ่านสามารถเข้าใจในเรื่องที่อ่าน โดยมีผู้ให้ความหมายของความเข้าใจในการอ่าน ดังนี้

วรภรณ์ ปีกกระโต (2547 : 6) ได้ให้ความหมายว่า ความเข้าใจในการอ่าน คือ
การที่ผู้เรียนสามารถจับใจความของเรื่องที่อ่าน โดยไม่จำเป็นต้องรู้ความหมาย ผู้เรียนจะต้อง
ใช้ประสบการณ์ความรู้ต่าง ๆ และความหมายจากบริบท (Context) มาช่วยเพื่อความเข้าใจ
ในเนื้อเรื่อง และรู้จักทำนายความ (Prediction) ที่จะปรากฏไว้ล่วงหน้าอย่างมีแนวทางสามารถ
แสดงออกได้ดังนี้

1. การแปลความ (Translation) คือ ความสามารถในการแปลความหมาย
ของสิ่งต่าง ๆ โดยแปลสัญลักษณ์และนัยของเรื่อง ซึ่งเป็นความหมายที่ถูกต้องและใช้ได้ดี
สำหรับเรื่องราวนั้น ๆ

2. การตีความ (Interpretation) คือ ความสามารถในการจับความสัมพันธ์
ระหว่างส่วนย่อย ๆ ของเรื่องนั้น ๆ จนสามารถนำมากล่าวในอีกนัยหนึ่งได้

3. การขยายความ (Extrapolation) คือ ความสามารถในการขยายความหมาย
ตามนัยของเรื่องนั้น ให้กว้างไกลไปจากสภาพข้อเท็จจริงเดิมได้

ดังนั้น ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง การที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจลายลักษณ์
อักษร ข้อความที่อ่านอย่างครบถ้วน โดยใช้วิจารณญาณในการอ่านเป็นองค์ประกอบ

3. ความสำคัญของการอ่าน

ศาสตราจารย์ภาควิชาภาษาไทย เพื่อการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
หอการค้า (2542 : 46) ได้ให้ความหมาย และความสำคัญของการอ่านว่า “ทักษะการอ่าน
เป็นทักษะที่สำคัญ และใช้มากในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นทักษะที่ใช้แสวงหาความรู้

สรรพวิทยาการต่าง ๆ เพื่อความบันเทิง และการพักผ่อนหย่อนใจ ผู้ที่มีนิสัยรักการอ่าน และมีทักษะในการอ่าน มีอัตราเร็วในการอ่านสูง ย่อมแสวงหาความรู้ และศึกษาเล่าเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่าน ไปใช้ในการพูดและการเขียน ได้เป็นอย่างดี”

สนิท สัตโยภาส (2545 : 93-94) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่าน มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยคุณได้จากตั้งแต่เช้าเราก็เริ่มอ่านหนังสือพิมพ์ อ่านตำราเรียน ทบทวนความรู้ยามเย็น หรือถ้ามีเวลาว่างก็อ่านหนังสือบันเทิงเริงรมย์ต่าง ๆ จะเห็นว่าชีวิตเราผูกพันอยู่กับการอ่าน ฉะนั้นการอ่านจึงมีความสำคัญ และอำนวยความสะดวก อย่างมากมาย ดังจะกล่าวเป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. การอ่านช่วยให้ผู้อ่านได้รับความรู้ มีความรอบรู้ไม่แคบอยู่เฉพาะเรื่อง ยิ่งถ้าได้อ่านหนังสือพิมพ์ วารสาร หรือนิตยสารอยู่เป็นประจำแล้ว ก็จะทำให้ผู้อ่าน เป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์ รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก เมื่อเข้าวงสนทนา กับใครก็จะร่วมสนทนาได้เข้าใจและเข้าสังคมได้โดยไม่ขัดเงิน

2. การอ่านจะช่วยพัฒนาความคิด และยกระดับสติปัญญาให้สูงขึ้น เพราะ เมื่ออ่านมากย่อมรู้มาก เมื่อมีความรู้มากย่อมก่อให้เกิดสติปัญญาที่แหลมคม ฉลาดปราดเปรื่อง และอาจถึงขั้นเชี่ยวชาญในเรื่องที่สนใจและติดตามอ่านก็ได้

3. การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญของการศึกษา เพราะไม่ว่านักเรียน นักศึกษา จะเรียนวิชาใดล้วนต้องอาศัยการอ่านช่วยศึกษาค้นคว้าตนเองเพิ่มเติมจากการเรียนในชั้นเรียน ทั้งสิ้น

4. การอ่านช่วยให้มีความก้าวหน้าในอาชีพ เพราะการประกอบอาชีพทุก อาชีพย่อมอาศัยความรู้ความสามารถ ความชำนาญในการทำงาน ถ้าบุคคลใดพยายามแสวงหา ความรู้ความสามารถใส่ตนให้ทันสมัย และสอดคล้องกับวิทยาการใหม่ ๆ อยู่เสมอ ย่อมมีความ เจริญก้าวหน้าในอาชีพมากกว่าผู้ที่ไม่พัฒนาตนเอง และวิธีการสำคัญประการหนึ่งที่จะได้ ความรู้ ประสบการณ์ และความสามารถในวิทยาการใหม่ ๆ ก็คือ “การอ่าน”

5. การอ่านช่วยปรับปรุงบุคลิกภาพให้ดีขึ้น ด้วยเหตุที่มีหนังสือในกลุ่มที่มี เนื้อหาซึ่งเสนอแนะเกี่ยวกับการวางตน การพูดจา การเข้าสังคม การแต่งกาย ตลอดจนการ แนะนำ การปฏิบัติตนไปในทางที่เหมาะสม และทันสมัยมีอยู่มากมาย ถ้าผู้อ่านได้นำข้อแนะนำ เหล่านี้มาทดลองปฏิบัติตามก็จะทำให้บุคลิกภาพเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีได้

6. การอ่านช่วยแก้ปัญหาในใจได้เพราะปัญหาที่เราประสบในชีวิตประจำวัน อาจมีวิธีแก้ไขในหนังสือที่อ่านก็จะสามารถนำมาประยุกต์แก้ปัญหาของเราได้ เช่น ปัญหาชีวิต ปัญหาสุขภาพ ปัญหาการเลี้ยงดูแลลูก ปัญหากฎหมาย เรื่องจากสิบแปดมงกุฏ ฯลฯ

7. การอ่านทำให้เกิดความจรรโลงใจ ได้รับความเพลิดเพลิน สนุกสนาน ช่วยให้จิตใจได้พักผ่อนหลังจากที่ได้เคร่งเครียดกับการงานมา ถ้าได้อ่านเรื่องเบาสมอง เรื่องชวนหัว หรืองานเขียนประเภทบันเทิงคดีก็จะคลายลงได้

8. การอ่านช่วยให้เราใช้เวลาว่างอย่างคุ้มค่า หรือเรียกว่า “การอ่านช่วยฆ่าเวลาให้มีค่า” แทนที่จะใช้เวลาไปในทางที่ไร้ค่า ไม่ถูกไม่ควร

วิมล จิโรจนพันธุ์ (2548 : 5) กล่าวว่า การอ่าน เป็นทักษะที่มีบทบาทสำคัญ ในชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก เพราะจะช่วยเพิ่มพูนให้ผู้อ่านมีความรู้ ความเข้าใจ ความคิดเห็น ในสิ่งต่าง ๆ อันเป็นประสบการณ์ที่สำคัญที่ผู้อ่านจะได้ยึดเป็นแนวทางในการพิจารณา ตัดสินปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล กล่าวคือ

1. การอ่านเป็นพื้นฐานของการเรียนวิชาต่าง ๆ
2. การอ่านช่วยถ่ายทอดความรู้สึกและความต้องการระหว่างบุคคลกับบุคคล
3. การอ่านเป็นเครื่องมือช่วยให้การดำรงชีวิตของคนเราอยู่ร่วมกันในสังคม ได้อย่างมีความสุข
4. การอ่านเป็นเครื่องมือช่วยให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ เพราะสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปปรับปรุงงานของตน
5. การอ่านเป็นเครื่องมือที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน ให้ความรู้และมีประสบการณ์อย่างกว้างขวาง
6. การอ่านเป็นเครื่องมือสืบทอดทางมรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยสู่คนรุ่นต่อไป

จากการศึกษาความสำคัญของการอ่านที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ สรุปได้ว่าการอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่มีความสำคัญมากในการแสวงหาความรู้ และมวลประสบการณ์ต่าง ๆ นักเรียน นักศึกษา ควรมุ่งเน้นการอ่านให้มีความสามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านตั้งแต่ระดับคำ ประโยค จนถึงข้อความ นอกจากนี้ผู้อ่านควรมีความสามารถทางการอ่านในระดับขั้นแปลความ ขยายความ ตีความ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ และควรได้ใช้ทักษะกระบวนการเป็นแนวทางในการคิดหาวิธีการในการอ่านเพื่อให้ได้ข้อมูลที่

ต้องการเพราะทักษะกระบวนการจะทำให้การอ่านเป็นไปอย่างมีขั้นตอน ในการสร้างความรู้ ความคิด และเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้นำไปใช้แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม กล่าวคือ

1. การอ่านเป็นทักษะในการแสวงหาความรู้ สรรพวิทยาการต่าง ๆ และเพื่อความรื่นเริงบันเทิงใจ
2. การอ่านช่วยให้เป็นคนที่ทันต่อเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงของสังคม
3. การอ่านช่วยพัฒนาความคิดและยกระดับสติปัญญาให้สูงขึ้น
4. การอ่านเป็นเครื่องมือในการเพิ่มเติมการศึกษาค้นคว้า
5. การอ่านช่วยในการปรับปรุงบุคลิกภาพให้ดีขึ้น
6. การอ่านช่วยในการแก้ไขปัญหาที่ประสบอยู่
7. การอ่านช่วยทำให้เกิดความจรรโลงใจ เพลิดเพลิน สนุกสนาน
8. การอ่านช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้ ความเข้าใจความคิดเห็นในสิ่งต่าง ๆ เพื่อยึดเป็นแนวทางในการพิจารณาตัดสินปัญหาต่าง ๆ ได้
9. การอ่านเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการแสวงหาความรู้เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน และสังคม

4. ระดับความเข้าใจในการอ่าน

สำหรับความเข้าใจในการอ่าน วราภรณ์ ปีกการะโต (2547 : 7) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านเป็น 4 ระดับ ดังนี้

1. การอ่านตามตัวอักษร คือ การอ่านที่ผู้อ่านทำความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่ผู้เขียนกล่าวออกมาโดยตรง
2. การอ่านตีความ คือ การอ่านที่ผู้อ่านต้องเสาะแสวงหาความหมายที่ซ่อนเร้น อยู่ในข้อความที่ปรากฏ ซึ่งผู้เขียนไม่ได้กล่าวออกมาโดยตรง เพื่อประเมินค่าที่ผู้เขียนเขียน
3. การอ่านโดยใช้วิจารณ์ญาณ คือการอ่านที่ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถในการพิจารณาตัดสิน เพื่อประเมินค่าสิ่งที่ผู้เขียนเขียน โดยใช้ความรู้และประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถในการอ่านตามตัวอักษรและการอ่านตีความ
4. การอ่านขั้นนำไปใช้ คือ การอ่านที่ผู้อ่านสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้จากการอ่าน ไปใช้กับสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน หรือสถานการณ์อื่น ๆ ได้

ความเข้าใจในการอ่านมีกระบวนการที่ซับซ้อน นอกจากนี้อาจยังมีองค์ประกอบอื่นที่เกี่ยวข้องมีอิทธิพลต่อความเข้าใจในการอ่าน เช่น ความยากง่ายของศัพท์ในเรื่องที่อ่าน

ลักษณะวิธีการเขียนและการมีภาพประกอบ ซึ่ง Dallman และคณะ (1974 ; อ้างใน วรากรณ์ ปีกกระโท. 2547 : 8) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่าน ดังนี้

1. ระดับความเข้าใจขั้นข้อเท็จจริง (Factual Level or Literal Reading Level) คือ ความเข้าใจในเรื่องที่อ่านตามตัวหนังสือที่เขียนไว้
2. ระดับความเข้าใจขั้นตีความ (Interpretation Reading Level) คือ ความเข้าใจโดยอาศัยการสรุปความ ตีความ และแปลความหมายจากเรื่องที่อ่าน
3. ระดับความเข้าใจขั้นประเมินค่าหรือขั้นวิจารณ์ (Evaluation Level or Critical Reading Level) คือ การอ่านที่อาศัยความรู้และประสบการณ์ประเมินค่าช่วยพิจารณาตัดสิน วิจัยเรื่องราวย่อยที่อ่านได้อีกต่อหนึ่ง

จากการศึกษาระดับความเข้าใจในการอ่านสรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่าน คือ ความสามารถในการทำความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่ผู้เขียนได้นำเสนอซึ่งแบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านออกเป็น 5 ระดับ ประกอบด้วย การอ่านจับใจความ การอ่านตีความ การอ่านวิเคราะห์ การอ่านสังเคราะห์ และการอ่านประเมินค่า

5. จุดมุ่งหมายในการอ่าน

การอ่านนั้นแต่ละคนจะมีจุดมุ่งหมายในการอ่านต่าง ๆ กันไป โดยทั่วไป จุดมุ่งหมายของการอ่านที่นักการศึกษาได้สรุปไว้มีดังนี้

คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย เพื่อการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้า (2542 : 46) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ 3 ประการคือ

1. การอ่าน เพื่อทราบข่าวสารข้อเท็จจริง การอ่านประเภทนี้เป็นการอ่านอย่างรวดเร็ว เพื่อหาคำตอบสั้น ๆ หรืออ่านหัวข้อสำคัญ หรือความคิดหลักของข้อความทั้งหมด เช่น การอ่านประกาศ การอ่านข้อความ โฆษณา และการอ่านพาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์
2. การอ่าน เพื่อแสวงหาความรู้ การอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ สามารถอ่านได้จากข้อเขียนในรูปแบบต่าง ๆ กันเช่น การอ่านข่าว เพื่อให้ทราบเรื่องราวและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ อ่านชีวประวัติบุคคลสำคัญ อ่านแนวคิดในด้านปรัชญา ศาสนา ค่านิยม และความคิดของบุคคลในยุคต่าง ๆ อ่านข้อเขียน เพื่อประกอบการตัดสินใจ และเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองและสังคม การอ่านจะทำให้เราเข้าใจปัญหา นานาชนิด เช่น ปัญหาเศรษฐกิจ การศึกษา การเมือง ฯลฯ
3. การอ่าน เพื่อความบันเทิง ได้แก่การอ่านหนังสือประเภท นวนิยาย เรื่องสั้น การ์ตูน นิตยสาร เรื่องชวนหัวต่าง ๆ ซึ่งทำให้เกิดความบันเทิงใจ ทำให้ผู้อ่านมีสุขภาพจิตดี

สนธิ สัตโยภาส (2545 : 94) กล่าวถึง จุดประสงค์ของการอ่านว่า ในการอ่านแต่ละครั้ง ผู้อ่านต้องตั้งจุดประสงค์ไว้ในใจก่อนเสมอ สรุปการอ่านได้ 3 ประการ คือ

1. อ่านเพื่อให้ได้ความรู้ ความคิด และประสบการณ์
2. อ่านเพื่อศึกษาค้นคว้าให้ได้คำตอบที่ต้องการ
3. อ่านเพื่อความบันเทิง เริงใจ

ณัฐยา อาจมังก (2546 : 4) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายในการอ่านนั้นผู้อ่านแต่ละคนย่อมมีจุดมุ่งหมายในการอ่านหนังสือที่แตกต่างกัน ดังนี้

1. อ่านเพื่อทราบข่าวสารข้อเท็จจริง เช่น อ่านประกาศ การอ่านโฆษณา และการอ่านพาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์ เป็นต้น การอ่านประเภทนี้เป็นการอ่านอย่างรวดเร็วเพื่อหาคำตอบสั้น ๆ หรืออ่านหัวข้อสำคัญ

2. การอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ เช่น การอ่านข่าวเพื่อให้ทราบเรื่องราว และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การอ่านหนังสือตำรับ ตำราต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความรู้ที่กว้างขวางทันโลก ทันเหตุการณ์

3. การอ่านเพื่อความบันเทิง ได้แก่ การอ่านหนังสือประเภท นวนิยาย เรื่องสั้น การ์ตูน นิตยสาร เรื่องขำขันต่าง ๆ ซึ่งทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ผ่อนคลายความตึงเครียด ทำให้ผู้อ่านมีสุขภาพจิตดี

จากการศึกษาจุดมุ่งหมายของการอ่าน สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการอ่านมี 3 ประการคือ

1. อ่านเพื่อหาแสวงหาความรู้
2. อ่านเพื่อความบันเทิงใจ
3. อ่านเพื่อทราบข่าวสาร ข้อเท็จจริง

ดังนั้นการอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาหาความรู้และพัฒนาชีวิต นอกจากจะทำให้เกิดความรู้ สนุกสนาน เพลิดเพลินแล้ว ยังก่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้แนวคิดในการดำเนินชีวิต และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ต่าง ๆ ซึ่งในการอ่านทั้ง 3 ประการ ผู้อ่านย่อมมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเจตนา สถานการณ์ และประเภทของสารที่อ่าน สำหรับการอ่านจับใจความ ตีความ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ สังเคราะห์ และประเมินค่า เป็นการพัฒนาการอ่านซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถนำความรู้ ความคิด ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีขั้นตอน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบทดสอบวินิจฉัย

1. ความหมายของแบบทดสอบวินิจฉัย

ในต่างประเทศมีผู้ให้ความหมายของแบบทดสอบวินิจฉัยไว้ ดังนี้
อดัมส์ และทอร์เกอร์สัน (Adams And Torgerson. 1964 : 39-40) กล่าวว่า
แบบทดสอบวินิจฉัย เป็นแบบทดสอบชี้ให้เห็นจุดบกพร่อง และสาเหตุของความบกพร่อง
แบบทดสอบวินิจฉัยไม่ให้ความสำคัญในด้านคะแนนรวม แต่จะเน้นรูปแบบของคำตอบ
เป็นสำคัญ ผลจากการทำแบบทดสอบจะทำให้ทราบว่า นักเรียนคนใดมีปัญหา หรือมี
ความบกพร่องในการเรียนและบกพร่องในเรื่องใด

คาร์เมล (Karmel. 1966 : 107) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวินิจฉัยไว้ว่า
เป็นแบบทดสอบซึ่งบ่งถึงจุดที่เด็กอ่อน หรือมีความสามารถน้อย และเป็นแบบทดสอบที่บอกว่า
นักเรียนอ่อนที่จุดใดได้ด้วย

อาห์แมนน์ และกล็อค (Ahmann and Glock. 1967 : 18) ได้ให้ความหมาย
ของแบบทดสอบวินิจฉัยไว้ว่า คือ แบบทดสอบที่ใช้หลังจากการให้การเรียนการสอน
จุดมุ่งหมายของแบบทดสอบวินิจฉัย คือ ช่วยให้ทราบถึงข้อบกพร่องเฉพาะที่เป็นพื้นฐาน
ที่อยู่เบื้องหลังของนักเรียน

เพนน์ (Payne. 1968 : 167) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวินิจฉัยว่า
เป็นแบบทดสอบที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการสอน
ซึ่งประกอบ ด้วยข้อสอบที่ได้จากการวิเคราะห์รายละเอียดของเนื้อหา และครอบคลุมลำดับขั้น
ในการเรียนรู้เรื่องนั้น อีกทั้งเป็นข้อสอบที่จะช่วยชี้แนวทางในการแก้ไขข้อบกพร่องว่าควรแก้
ที่จุดใด

อนาสตาซี (Anastasi. 1968 : 404) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวินิจฉัย
ไว้ว่า เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเพื่อวิเคราะห์ความเก่ง-อ่อน เป็นรายบุคคล และเป็นการบอก
ถึงสาเหตุของความอ่อน

ธอมดิค และเฮเกน (Thomdike & Hagen. 1969 : 646) ได้ให้ความหมาย
ของแบบทดสอบวินิจฉัยว่า แบบทดสอบวินิจฉัยเป็นแบบทดสอบที่รวบรวมปัญหา และสาเหตุ
ที่ทำให้เกิดข้อบกพร่องในการเรียนต่าง ๆ ไว้ในแบบทดสอบ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดหา
วิธีการการสอนซ่อมเสริมที่ตรงจุด และเป็นการช่วยปรับปรุงความรู้ (Mastery) ของนักเรียน
ให้เพิ่มขึ้นด้วย

บราวน์ (Brown. 1970 : 225) ได้กล่าวถึง แบบทดสอบวินิจฉัยว่า ใช้สำหรับ ค้นหาข้อบกพร่องทางการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยมุ่งที่จะทำการสอนซ่อมเสริม และการแนะแนวทางให้ตรงจุด เช่น แบบทดสอบวินิจฉัยทักษะในการอ่าน อาจแบ่งคะแนนในแบบทดสอบออกเป็นตอน ๆ เพื่อวัดทักษะย่อยในการอ่าน ได้แก่ คำศัพท์ ความหมายของข้อความ ความหมายของประโยค และความเร็วในการอ่าน เป็นต้น ซึ่งทำให้สามารถชี้ให้เห็นถึงจุดบกพร่อง ของนักเรียนเป็นรายบุคคลในแต่ละส่วนย่อย ๆ ของแบบทดสอบนั้นได้

สิงห์ (Singha. 1974 : 200-204) กล่าวว่า แบบทดสอบวินิจฉัยเป็นแบบทดสอบ ที่มีจุดมุ่งหมายที่ค้นหาจุดบกพร่องของนักเรียนในแง่ที่จะให้ความช่วยเหลือซ่อมเสริม แบบทดสอบประเภทนี้การสุ่มเนื้อหาจำเป็นต้องละเอียดมาก และความเที่ยงตรงตามเนื้อหา มีความจำเป็นมากกว่าแบบทดสอบประเภทอื่น ๆ

สุชาติ สิริมินันท์ (2542 : 9) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวินิจฉัยว่า เป็นแบบทดสอบที่ใช้ค้นหาข้อบกพร่องรวมทั้งสาเหตุของข้อบกพร่องของนักเรียนเป็นรายบุคคลในการเรียนวิชาต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและสอนซ่อมเสริม นักเรียนได้ตรงจุดการสอนซ่อมเสริมต่อไป

โชติ เพชรชื่น (2544 : 7) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวินิจฉัยว่า แบบทดสอบวินิจฉัยเป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดเพื่อวิเคราะห์หาจุดเด่น จุดด้อยในการเรียน ตลอดจนบ่งชี้ถึงสาเหตุของความด้อยหรือความบกพร่องของนักเรียนแต่ละคน

ศิริลักษณ์ แสนทวีสุข (2545 : 9) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวินิจฉัยว่า แบบทดสอบวินิจฉัย เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้น เพื่อมุ่งค้นหาข้อบกพร่องของผู้เรียนแต่ละคนว่ามีจุดอ่อนในด้านใดบ้าง

ประภาพรณ มั่นสวัสดิ์ (2548 : 10) กล่าวว่า แบบทดสอบวินิจฉัย หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างขึ้นใช้ทดสอบหลังจากการสอนสิ้นสุดลง เพื่อค้นหาจุดบกพร่องของนักเรียนแต่ละคนในการเรียนเรื่องหนึ่ง ๆ ทั้งนี้ เพื่อจะได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน และสอนซ่อมเสริม ได้ตรงจุดที่นักเรียนมีความบกพร่อง และเป็นแนวทางในการสอนของครูได้อีกด้วย

อรวดี หลีกแก้ว (2549 : 28) กล่าวว่า แบบทดสอบวินิจฉัย เป็นวิธีการค้นหา ข้อบกพร่อง หรือจุดที่เป็นอุปสรรคในการเรียนของผู้เรียน ซึ่งเป็นกระบวนการต่อเนื่อง จากกระบวนการเรียนการสอน เพราะการวินิจฉัยจะกระทำหลังจากที่ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาใดเนื้อหาหนึ่งจบไปแล้ว เพื่อจะได้เป็นข้อมูลย้อนกลับไปยังครูผู้สอนและผู้เรียน ทำให้ทราบ

ถึงส่วนที่เป็นจุดเด่น และส่วนที่เป็นจุดบกพร่อง ซึ่งจะเป็นการช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่าแบบทดสอบวินิจฉัย เป็นแบบทดสอบที่ชี้ให้เห็นสาเหตุและข้อบกพร่องของนักเรียน โดยใช้ทดสอบหลังจากมีการเรียนการสอนแล้ว เน้นคำตอบของนักเรียนเป็นสำคัญ ผลจากการทำแบบทดสอบจะทำให้ทราบว่านักเรียนมีข้อบกพร่องในเนื้อหาใด และเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขจุดบกพร่องของนักเรียน ผู้วิจัยจึงได้สร้างแบบทดสอบวินิจฉัยความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือในการค้นหาข้อบกพร่องทางการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล แบบทดสอบมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ คำถามแต่ละข้อได้จากแบบทดสอบเพื่อสำรวจ และตัวดวงแต่ละข้อได้จากคำตอบผิดของนักเรียนจากการตอบในแบบทดสอบเพื่อสำรวจ

2. ลักษณะของแบบทดสอบวินิจฉัย

ในเรื่องลักษณะของแบบทดสอบวินิจฉัย นักวัดผลประเมินผลหลายท่านได้กล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2540 : 4-6)

บลูม (Bloom. 1971 : 91-92) และสิงห์ (Singha. 1974 : 200-202) มีความเห็นเช่นเดียวกันในข้อที่ว่า แบบทดสอบวินิจฉัยเป็นข้อสอบที่ง่ายโดยบลูมกำหนดความยาก (P) ตั้งแต่ 0.65 ขึ้นไป นอกจากนี้สิงห์ยังได้เน้นว่าแบบทดสอบวินิจฉัยจะต้องวัดเนื้อหาที่เฉพาะเจาะจงครอบคลุมองค์ประกอบและจุดมุ่งหมายของแต่ละจุดการเรียนรู้แต่ไม่กำหนดเวลาในการสอบเมห์เรนส์ และเลห์มาน (Mehrens and Lehmann. 1973 : 462-464) นั้น กล่าวทำนองเดียวกับสิงห์ว่า แบบทดสอบย่อย ที่วัดทักษะต่าง ๆ แต่ละฉบับจะต้องวัดเฉพาะเจาะจงเพียงด้านเดียว

อดัมส์ และทอร์เกอร์สัน (Adams And Torgerson. 1964 : 472) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบทดสอบวินิจฉัยไว้ ดังนี้

1. แบบทดสอบวินิจฉัย จะแยกออกเป็นแบบทดสอบย่อย ๆ (Subtests) เพื่อวัดทักษะเฉพาะอย่างของการเรียนวิชาต่าง ๆ และจะต้องกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำในการวินิจฉัยที่เหมาะสมกับความบกพร่องแต่ละชนิด
2. แบบทดสอบย่อยแต่ละฉบับ จะต้องมีความยาวพอดีที่จะวัดความสามารถของแต่ละบุคคลได้อย่างมีความเที่ยงตรง
3. ปกติแบบทดสอบวินิจฉัยจะ ใช้กับนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ต่ำ ดังนั้นข้อสอบจึงมักมีจำนวนข้อมาก ๆ และเป็นข้อสอบที่ค่อนข้างง่าย

4. เกณฑ์ปกติ (Norm) ไม่มีความสำคัญในแบบทดสอบวินิจฉัย เพราะว่าคุณค่าประสงคฺ์ที่สำคัญที่สุดของแบบทดสอบวินิจฉัย คือ เพื่อที่จะค้นหาว่าสิ่งใดที่นักเรียนไม่สามารถจะทำได้ และมีสาเหตุใด มากกว่าที่จะเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

อาห์แมนน์ และคล็อก (Ahmann and Clock. 1967 : 364-365) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบทดสอบวินิจฉัยไว้ ดังนี้

1. แบบทดสอบวินิจฉัยเน้นความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เป็นสำคัญ

2. เกณฑ์ปกติ ไม่มีความสำคัญในแบบทดสอบวินิจฉัย

3. แบบทดสอบวินิจฉัย ประกอบด้วย กลุ่มข้อสอบที่เกิดจากการวิเคราะห์คำตอบของนักเรียนเป็นรายข้อ แล้วรวบรวมข้อสอบที่เป็นปัญหา ซึ่งเกิดขึ้นกับนักเรียนจำนวนมากไว้ เพื่อค้นหาจุดบกพร่องต่อไป

4. แบบทดสอบวินิจฉัย มักใช้เพื่อแก้ไขปัญหาทางการเรียนให้กับนักเรียนที่มีคะแนนต่ำจากแบบสอบเพื่อสำรวจ (Survey Test)

เพย์ (Payne. 1968 : 167) ได้กล่าวถึง ลักษณะของแบบทดสอบวินิจฉัยที่เกี่ยวข้องกับความตรงของแบบทดสอบไว้ว่า แบบทดสอบวินิจฉัยต้องสร้างให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และจุดประสงค์ของการสอน ประกอบด้วย ข้อสอบซึ่งเกิดจากการวิเคราะห์รายละเอียดขององค์ประกอบที่เกี่ยวกับการเรียนรู้เนื้อหานั้น ๆ

บลูม (Bloom. 1971 : 91-92) ได้กล่าวถึง ลักษณะของแบบทดสอบวินิจฉัยไว้ ดังนี้

1. แบบทดสอบวินิจฉัย ใช้สำหรับชี้ให้เห็นถึงความบกพร่องในทักษะพื้นฐาน และระดับความรู้ของนักเรียน นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อครูในด้านการปรับปรุง การสอน และการค้นหาสาเหตุของความบกพร่องทางการเรียนของนักเรียน เพื่อทำการสอนซ่อมเสริมในจุดบกพร่องที่เกิดขึ้นซ้ำ ๆ กัน ของนักเรียนจำนวนมาก

2. ใช้เมื่อนักเรียนได้เรียนบทเรียนแต่ละบทเสร็จสิ้นลงแล้ว

3. สามารถประเมินผล ได้ทั้งด้านความรู้ ด้านอารมณ์ และด้านทักษะต่าง ๆ

4. แบบทดสอบวินิจฉัย ประกอบด้วย กลุ่มข้อสอบจำนวนมาก ๆ

และเป็นข้อสอบที่ง่าย โดยมีระดับความยากตั้งแต่ 0.65 ขึ้นไป

5. การให้คะแนนสามารถประเมินผลได้ทั้งแบบอิงกลุ่ม และอิงเกณฑ์

6. วิธีการรายงานคะแนนจะอยู่ในรูปเส้นภาพ (Profile) ของคะแนน
ของนักเรียนแต่ละคน ในแต่ละทักษะย่อย ๆ

สิงห์ (Singha, 1974 : 200-204) ได้กล่าวถึง ลักษณะของแบบทดสอบวินิจฉัยไว้
ดังนี้

1. ต้องมีการวิเคราะห์ และสรุปเนื้อหาอย่างระมัดระวัง
2. คำถามจะมีจำนวนข้อมาก ๆ ที่ครอบคลุมทุกจุดประสงค์ทางการเรียนรู้

ที่ต้องการทดสอบ

3. คำถามมักเป็นคำถามที่ค่อนข้างง่าย
4. จัดแยกคำถามไว้เป็นพวก ๆ ในแบบทดสอบย่อย ซึ่งประกอบไปด้วย
กลุ่มข้อสอบที่วัดในแต่ละจุดประสงค์ ของการเรียนรู้ โดยมีการวิเคราะห์คะแนนในแต่ละส่วน
ของแบบทดสอบย่อย

5. ไม่มีการสร้างเกณฑ์ปกติ เพราะแบบทดสอบต้องการที่จะค้นหาจุดอ่อน
หรือจุดบกพร่องของทางการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคลมากกว่าที่จะเปรียบเทียบ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

กรอนลันด์ (Gronlund, 1976 : 12) ได้กล่าวถึง ลักษณะของแบบทดสอบวินิจฉัย
ดังนี้

1. มีจุดมุ่งหมายที่จะชี้ให้เห็นถึงจุดบกพร่องทางการเรียนของนักเรียนเป็น
รายบุคคล
2. ประกอบด้วยกลุ่มข้อสอบจำนวนมาก ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกัน ในแต่ละ
ขอบเขตของเนื้อหาวิชาที่สอบ
3. คะแนนรวมจากแบบสอบมีความสำคัญน้อยกว่าการวิเคราะห์คำตอบ
ของนักเรียนเป็นรายข้อ

4. ข้อสอบมักเป็นข้อสอบที่ค่อนข้างง่าย

กรอนลันด์ (Gronlund, 1981 : 320) สรุปลักษณะเฉพาะของแบบทดสอบ
วินิจฉัยการเรียนไว้ว่า ต้องเป็นแบบทดสอบที่มีจุดประสงค์ เพื่อการวินิจฉัยเท่านั้น ให้
ความสำคัญ ของคะแนนด้านต่าง ๆ และคะแนนของข้อสอบที่วัดได้จากแต่ละส่วนมาก ข้อสอบ
ต้องผ่าน การวิเคราะห์ด้วยทักษะเฉพาะอย่างละเอียด เพื่อนำไปศึกษาข้อบกพร่องทั่ว ๆ ไปของ
นักเรียน ข้อสอบโดยส่วนใหญ่ค่อนข้างง่าย เพราะนำไปใช้กับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียน
จะได้ชี้สาเหตุของข้อบกพร่องได้

บุญชม ศรีสะอาด (2546 ก : 9-11) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบทดสอบวินิจัย
ดังนี้

1. มุ่งวัดเป็นเรื่อง ๆ หรือด้าน ๆ ไป ถ้าต้องอาศัยทักษะย่อยหลายทักษะ ก็อาจแบ่งเป็นแบบทดสอบย่อย (Sub Test) วัดตามทักษะย่อย ๆ นั้น
2. มีคะแนนของแต่ละด้าน แต่ละตอน เพราะมุ่งค้นหาจุดบกพร่อง ในแต่ละด้าน ดังนั้นคะแนนรวมของแต่ละคนจะไม่เป็นประโยชน์ในกรณีนี้
3. มีข้อสอบหลาย ๆ ข้อ ที่วัดทักษะเดียวกัน ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มโอกาสการทำผิดพลาดได้มากขึ้น อันจะช่วยให้สามารถจำแนกนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียน เรื่องนั้น ๆ ได้อย่างเพียงพอ นั่นคือ ชี้ให้เห็นถึงจุดบกพร่องที่แท้จริงได้อย่างชัดเจน
4. มักเป็นแบบทดสอบที่ให้เวลาเต็มที่ (Power Test) ในการทำข้อสอบ โดยจะเริ่มจากข้อที่ง่าย ๆ แล้วค่อยเพิ่มความยากขึ้น
5. การสร้างแบบทดสอบจะสร้างจากรากฐานของการวิเคราะห์ทักษะเฉพาะ ที่ส่งผลให้เรียนสำเร็จ และจากการศึกษาข้อผิดพลาดหรือความบกพร่องที่มักเกิดขึ้นกับนักเรียน
6. ความเป็นมาตรฐานของแบบทดสอบอยู่ในรูปที่ว่า เครื่องมือที่ใช้ ดำเนินการสอบอยู่ภายใต้สภาพการณ์เดียวกัน และการให้คะแนนมีความเป็นปรนัย

กระทรวงศึกษาธิการ (2540 : 7) ได้สรุปลักษณะสำคัญของแบบทดสอบวินิจัย
ดังนี้

1. เป็นแบบทดสอบที่แบ่งออกเป็นแบบทดสอบย่อย ๆ หลายฉบับ แต่ละฉบับย่อยวัดทักษะใดทักษะหนึ่ง โดยเฉพาะที่แตกต่างกัน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่จะทดสอบให้ครอบคลุมถึงเนื้อหา และพฤติกรรมที่สำคัญ ๆ ทำให้วินิจัยได้ว่า นักเรียนมีความบกพร่องในด้านใด และมีสาเหตุใด เพื่อที่จะได้ช่วยแก้ไขความบกพร่องนั้น ได้ตรงจุด
2. เป็นแบบทดสอบที่ประกอบด้วยข้อสอบที่ง่าย มีค่าความยาก (ค่า P) ตั้งแต่ 0.65 ขึ้นไป และมีจำนวนมากข้อ
3. เป็นแบบทดสอบที่เน้นความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เป็นสำคัญ ดังนั้นการวิเคราะห์ และการสุ่มเนื้อหาต้องมีความระมัดระวังเป็นพิเศษ
4. ควรสร้างแบบทดสอบเพื่อสำรวจ (Survey test) ขึ้นมาก่อน เพื่อนำผลการสอบจากแบบทดสอบนี้ไปเลือกใช้แบบทดสอบวินิจัยเฉพาะเรื่อง เฉพาะตอน ได้ตรงยิ่งขึ้น

5. ข้อสอบแต่ละข้อในแบบทดสอบวินิจฉัย สามารถสืบค้นหาสาเหตุของการตอบข้อสอบผิดได้ หรือสาเหตุของข้อบกพร่องของการตอบผิดได้

6. เวลาที่ให้ทำแบบทดสอบ ต้องให้เวลากับนักเรียนอย่างเพียงพอ จนกระทั่งนักเรียนทำเสร็จ หรือนักเรียนบอกว่าทำไม่ได้ ทั้งนี้เพราะแบบทดสอบนี้มุ่งค้นหาข้อบกพร่องของนักเรียน และการใช้แบบทดสอบนี้ใช้สอบเมื่อเรียนแต่ละบทเสร็จสิ้นแล้ว

7. การตรวจให้คะแนนสามารถประเมินผลได้ทั้งแบบอิงเกณฑ์ และอิงกลุ่ม

8. การหาเกณฑ์ปกติ (Norm) ไม่มีความสำคัญในแบบทดสอบฉบับนี้ แต่ถ้ามหาจะประเมินผลในระบบอิงกลุ่มก็สามารถหาได้

โชติ เพชรชื่น (2544 : 7) ได้กล่าวถึง ลักษณะของแบบทดสอบวินิจฉัยไว้ ดังนี้

1. มุ่งวัดความสามารถหรือทักษะในเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ
2. แบ่งเป็นส่วน ๆ หรือเป็นฉบับย่อย ๆ การแบ่งเป็นส่วนหรือฉบับย่อย ขึ้นอยู่กับลักษณะความสามารถหรือทักษะแต่ละอย่าง ซึ่งมีองค์ประกอบไม่เหมือนกัน
3. จำนวนข้อสอบในแต่ละส่วน หรือในฉบับย่อยมีจำนวนข้อมากพอที่จะวัดความสามารถ หรือทักษะย่อย ได้ด้วยความมั่นใจ
4. มีเกณฑ์คะแนนขั้นต่ำไว้สำหรับเทียบ เพื่ออธิบายถึงความบกพร่องแต่ละความสามารถ และทักษะ

5. เน้นความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเป็นสำคัญตรวจคำตอบแยกเป็นส่วน ๆ หรือแยกแต่ละทักษะย่อยของนักเรียนเป็นรายบุคคล

จากลักษณะของแบบทดสอบวินิจฉัยที่นักการศึกษาได้กล่าวถึงลักษณะของแบบทดสอบวินิจฉัย พอสรุปได้ว่า

1. แบบทดสอบวินิจฉัยสามารถบอกถึงความบกพร่องในการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นรายบุคคลมากกว่าจะเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. แบบทดสอบวินิจฉัย สามารถแบ่งออกเป็นเนื้อหาย่อย ๆ มีจำนวนข้อสอบ รายข้อค่อนข้างง่าย ซึ่งข้อสอบแต่ละข้อสามารถบอกจุดบกพร่องของนักเรียนได้
3. แบบทดสอบวินิจฉัย ประกอบด้วย ข้อสอบที่เกิดจากการวิเคราะห์คำตอบเป็นรายข้อ แล้วรวบรวมคำตอบผิด เพื่อเป็นตัววางและใช้ค้นหาข้อบกพร่องของนักเรียนต่อไป
4. แบบทดสอบวินิจฉัยไม่จำกัดเวลา และไม่ต้องสร้างเกณฑ์ปกติ เพียงแต่กำหนดคะแนนขั้นต่ำที่มีความเหมาะสมกับเนื้อหาของแบบทดสอบแต่ละฉบับ

5. แบบทดสอบวินิจฉัยสามารถใช้ทดสอบกับนักเรียนหลังจากที่เรียนเนื้อหา นั้น ๆ จบแล้ว ใช้วัดระดับความรู้ของนักเรียน เพื่อการปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอน

6. แบบทดสอบวินิจฉัยเน้นความตรงเชิงเนื้อหาเป็นสำคัญใช้กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ไม่กำหนดเวลาในการสอบ

7. แบบทดสอบวินิจฉัยเป็นข้อสอบที่ง่าย โดยมีระดับความยากปานกลาง ใช้วัดเนื้อหาเฉพาะเจาะจงเพียงด้านเดียว

8. แบบทดสอบวินิจฉัย ประกอบด้วยกลุ่ม ข้อสอบที่เกิดจากการวิเคราะห์คำตอบของนักเรียนเป็นรายชื่อ รวบรวมข้อสอบที่เป็นปัญหา เพื่อค้นหาจุดบกพร่องต่อไป

9. คะแนนรวมจากแบบทดสอบมีความสำคัญน้อยกว่าการวิเคราะห์คำตอบของนักเรียนเป็นรายชื่อ

3. หลักการสร้างแบบทดสอบวินิจฉัย

หลักการสร้างแบบทดสอบแต่ละประเภทย่อมมีวิธีการและเทคนิคต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการนำแบบทดสอบไปใช้ มีผู้กล่าวถึงวิธีการสร้างแบบทดสอบวินิจฉัยไว้ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2540 : 8-10)

นอลล์ (Noll, 1965 : 430) ได้เสนอขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวินิจฉัย ดังนี้

1. วิเคราะห์ กฎ หลักเกณฑ์ ความรู้ หรือทักษะที่ต้องการทดสอบอย่างละเอียด

2. วางแผน และสร้างแบบทดสอบตามกฎหมาย หรือหลักเกณฑ์ทุก ๆ อย่างให้เหมาะสมกับจุดประสงค์ของแบบทดสอบ

3. แยกแบบทดสอบไว้เป็นพวก ๆ เพื่อทำให้ง่ายขึ้นเวลาวิเคราะห์คำตอบและวินิจฉัยต่อไป

ลินด์ควิสต์ (Lindquist, 1966 : 37-38) ได้เสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเกณฑ์การสร้างแบบทดสอบวินิจฉัย เพื่อให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ดังนี้

1. แบบทดสอบวินิจฉัยต้องสัมพันธ์กับหลักสูตร และมีความชัดเจนในจุดประสงค์ที่ต้องการทดสอบ

2. คำถามในแบบทดสอบต้องการสร้างให้สามารถวัดได้ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการทดสอบ

3. ทำการวิเคราะห์ข้อสอบอย่างละเอียด โดยอาศัยการทดลอง และอุปกรณ์ หรือความไม่เข้าใจในการเรียนเป็นหลัก

4. แบบทดสอบต้องสามารถวัดพฤติกรรมทางสมองของนักเรียนได้อย่างเพียงพอ และต้องใช้ค้นหาจุดบกพร่องทางการเรียนได้

5. แบบทดสอบต้องเสนอแนะจุดบกพร่องในแต่ละองค์ประกอบทางการเรียนที่ทำการวัดได้อย่างถูกต้อง

6. แบบทดสอบต้องครอบคลุมหลักเกณฑ์ทางการเรียนรู้อย่างทั่วถึง

7. แบบทดสอบต้องสามารถทดสอบความบกพร่องทางการเรียนที่ผ่านมาได้ และสามารถสืบหาความบกพร่องนั้นจากเนื้อหาแต่ละตอนที่ทำการสอบได้

8. ความก้าวหน้าของเด็กแต่ละคนจะแสดงให้เห็นได้จากคำตอบที่แบบทดสอบทำการวัด

ธอร์น ไคค์ และเฮเกิน (Thorndike & Hagen, 1969 : 269-271) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบวินิจฉัยว่ามี 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ทักษะหรือเนื้อหาวิชาที่ต้องการทดสอบออกเป็นทักษะหรือองค์ประกอบย่อย ๆ

2. สร้างและปรับปรุงแบบทดสอบที่ใช้วัดทักษะย่อย ๆ เหล่านั้น เพื่อให้สามารถค้นหาจุดบกพร่องในแต่ละทักษะย่อย ๆ นั้นได้

บราวน์ (Brown, 1970 : 303) ได้กล่าวถึงการสร้างแบบทดสอบวินิจฉัยว่าควรพิจารณาหลักการดังนี้

1. แบ่งทักษะที่ต้องการวัดออกเป็นองค์ประกอบย่อย ๆ ให้ชัดเจน

2. แบ่งเป็นแบบทดสอบย่อย ๆ หลายฉบับ และสร้างให้แบบทดสอบย่อยแต่ละฉบับ สามารถวัดองค์ประกอบย่อยของทักษะนั้นได้เพียงองค์ประกอบเดียว

3. แบบทดสอบย่อยทุกฉบับ ต้องวัดทักษะย่อยที่ต้องการวัดได้จริง ๆ เพราะถ้าหากแบบทดสอบย่อยนั้น ไม่ได้วัดทักษะย่อยนั้นจริงแล้วจะไม่สามารถพิจารณา

สาเหตุของความบกพร่องในการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคลได้ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง

4. คะแนนจากแบบทดสอบย่อย จะต้องกำหนดแนวทางที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถจัดหาวิธีการสอนซ่อมเสริม ได้ตรงจุด

สิงห์ (Singha. 1974 : 201-202) ได้กล่าวถึง การสร้างแบบทดสอบวินิจฉัย
ว่ามีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. กรณีสร้างแบบปรนัยชนิดเลือกตอบหรือแบบตอบสั้น ๆ ควรมีจำนวนข้อ
ไม่น้อยกว่าสามข้อในแต่ละเนื้อหาย่อย

2. ไม่จำเป็นต้องสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร (Blue-print) ทั้งนี้เพราะ
ไม่ต้องการหาความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา และวิธีการ

3. ไม่ต้องสร้างเกณฑ์ปกติในการวินิจฉัย เพราะจุดมุ่งหมายของ
แบบทดสอบเพื่อค้นหาจุดบกพร่อง และสาเหตุมากกว่าจะเป็นการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์

4. แบบทดสอบวินิจฉัยจะเรียงเนื้อหา คือ เอาข้อความที่อยู่เนื้อหาเดียวกัน
เข้าไว้ด้วยกัน โดยไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงความยาก

5. แบบทดสอบวินิจฉัยอาจสร้างเป็นแบบมาตรฐาน (Standardized Test)
หรือเป็นแบบที่ครูสร้าง แต่แบบที่ครูสร้างขึ้นมักจะคุ้มค่ากว่า เพราะประหยัดเวลาและกำลังงาน
มากกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับแบบทดสอบมาตรฐาน

สุชาติ สิริมินนนท์ (2542 : 61) ได้อธิบายถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบ
วินิจฉัย ดังนี้

1. ตั้งจุดหมาย และวางแผนในการดำเนินการสร้างแบบทดสอบ
2. วิเคราะห์ทักษะ หรือเนื้อหาออกเป็นองค์ประกอบย่อย ๆ ให้ชัดเจน
3. สร้างแบบทดสอบสำรวจ โดยเขียนข้อคำถามตามจุดประสงค์เชิง
พฤติกรรมที่กำหนดไว้

4. นำไปสอบ และวิเคราะห์คำตอบ เพื่อหาสาเหตุของการไม่สัมฤทธิ์ผล
ตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

5. สร้างแบบทดสอบวินิจฉัยโดยใช้คำตอบที่ผิดที่วิเคราะห์แล้วเป็นตัวลวง

6. นำแบบทดสอบไปใช้และพัฒนาแบบทดสอบเขียนคู่มือการใช้

แบบทดสอบ

ประภาพรพรณ มั่นสวัสดิ์ (2548 : 21) กล่าวว่าเทคนิค และวิธีสร้างแบบทดสอบ
วินิจฉัย มีดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบทดสอบวินิจฉัย

2. ศึกษาเนื้อหา และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

3. วิเคราะห์จุดมุ่งหมายของเนื้อหา และแบ่งเนื้อหาออกเป็นฉบับย่อย ๆ

4. สร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร
5. สร้างแบบทดสอบเพื่อสำรวจความบกพร่อง
6. ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
7. นำไปทดลองเพื่อหาจุดบกพร่องของนักเรียน
8. นำผลที่ได้มาปรับปรุงเพื่อสร้างแบบทดสอบวินิจฉัย โดยใช้ผลที่ได้

จากการสำรวจเป็นตัวลง

9. สร้างแบบทดสอบวินิจฉัย
10. นำไปทดสอบครั้งที่ 1 เพื่อวิเคราะห์ข้อสอบรายข้อคัดเลือกและปรับปรุง

ข้อสอบ

11. นำไปทดสอบครั้งที่ 2 เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ
12. จัดทำคู่มือการใช้แบบทดสอบวินิจฉัย
13. จัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม

จากการศึกษาหลักการสร้างแบบทดสอบวินิจฉัยที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปขั้นตอนได้ ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบทดสอบ .
2. ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
3. สร้างแบบทดสอบเพื่อสำรวจความบกพร่องแบบเดิมค่า
4. ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบ
5. นำแบบทดสอบไปทำการสอบรวบรวมคำตอบและหาตัวลง
6. สร้างแบบทดสอบวินิจฉัยโดยปรับปรุงจากแบบทดสอบเพื่อสำรวจ
7. ทดสอบครั้งที่ 1 เพื่อวิเคราะห์หาค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ

คัดเลือกและปรับปรุงข้อสอบ

8. ทดสอบครั้งที่ 2 เพื่อหาคุณภาพของข้อสอบทั้งฉบับ
9. ทดสอบครั้งที่ 3 เพื่อค้นหาข้อบกพร่อง
10. จัดทำคู่มือในการใช้แบบทดสอบวินิจฉัย และจัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม

4. การหาคุณภาพของแบบทดสอบวินิจฉัย

แบบทดสอบวินิจฉัยที่ผู้วิจัยหาคุณภาพเป็นแบบทดสอบในแนวอิงเกณฑ์ ผู้วิจัยขอเสนอการหาคุณภาพของแบบทดสอบวินิจฉัยตามแนวแบบทดสอบอิงเกณฑ์ ดังนี้

สมนึก ภัททิยธนี (2551 : 194-220) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบอิงเกณฑ์เกี่ยวกับความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เป็นเครื่องมือที่สามารถวัดได้ตามเนื้อหา หรือวัดได้ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง หมายถึง แบบทดสอบอิงเกณฑ์ที่สามารถวัดได้ตามลักษณะหรือตามทฤษฎีต่าง ๆ ของโครงสร้างนั้นและไพศาล วรคำ (2552 : 2554) กล่าวว่า ความเที่ยงตรง หมายถึง ความถูกต้องแม่นยำของเครื่องมือในการวัดสิ่งที่ต้องการวัด หรือความสอดคล้องเหมาะสมของผลการวัดกับ เนื้อเรื่อง หรือเกณฑ์ หรือทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะที่มุ่งวัด ความเที่ยงตรงจึงถือว่าเป็นคุณสมบัติ ที่สำคัญที่สุดของเครื่องมือทุกประเภท เพราะเป็นคุณสมบัติที่เกี่ยวกับคุณภาพด้านความถูกต้องของผลที่ได้จากการวัด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ความเที่ยงตรงเป็นความใกล้เคียงกันระหว่างค่าที่ได้รับกับค่าที่แท้จริง ถ้าค่าที่วัดใกล้เคียงกับค่าที่แท้จริงเพียงใด ก็ถือว่าการวัดมี ความเที่ยงตรงมากขึ้นเพียงนั้นนั่นคือ ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ เกณฑ์ในการคัดเลือกข้อคำถามนั้นพิจารณาจากเสียงส่วนใหญ่ของผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าสอดคล้อง ก็จะถือว่าข้อคำถามนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เช่น ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เสียงส่วนใหญ่ คือ 3 ใน 5 ขึ้นไป ดังนั้นเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาก็คือเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.60 ก็ถือว่า ข้อสอบออกได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์จริง ถ้าได้คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 0.60 ถือว่าใช้ไม่ได้ต้องนำข้อสอบไปปรับปรุง แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินใหม่ สำหรับวิธีการคำนวณ หาค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบอิงเกณฑ์ มีวิธีหาได้ ดังนี้

1. ความเที่ยงตรงของเนื้อหา เป็นค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบโดยการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยแปลงระดับความสอดคล้องเป็นคะแนน โดยใช้สูตร สมนึก ภัททิยธนี (2551 : 194-220) ดังนี้

สอดคล้อง	มีคะแนนเป็น	+1
ไม่แน่ใจ	มีคะแนนเป็น	0
ไม่สอดคล้อง	มีคะแนนเป็น	-1

และหาดัชนีความสอดคล้องได้จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ R แทน เป็นคะแนนระดับความสอดคล้องที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนประเมินในแต่ละข้อ

n แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินความสอดคล้องในข้อนั้น

ผู้วิจัยใช้วิธีการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ IOC (Index of Item Objective Congruence) ของสมนึก ภัททิยธนี (2551 : 194-220)

2. ความยากของข้อสอบ ในการหาค่าความยากของแบบทดสอบอิงเกณฑ์มีนักการศึกษาได้ให้แนวคิด และข้อเสนอแนะถึงค่าความยากของแบบทดสอบอิงเกณฑ์ไว้ ดังนี้

ไพศาล วรคำ (2552 : 287-288) ได้เสนอแนวคิดที่ว่า ค่าความยากของแบบทดสอบอิงเกณฑ์จะพิจารณาจากจำนวนผู้ตอบข้อนั้นถูก ถ้ามีจำนวนผู้ตอบถูกมากแสดงว่าข้อสอบนั้นง่าย หรือมีค่าดัชนีความยาก (item difficulty index : P) สูง ถ้ามีผู้ตอบถูกน้อยแสดงว่า ข้อสอบนั้นยาก หรือมีค่าดัชนีความยากต่ำ ดังนั้นค่าดัชนีความยากหาได้จากสูตร ดังนี้

$$P = \frac{f}{n}$$

เมื่อ P เป็นดัชนีความยาก
f เป็นจำนวนผู้ตอบถูก
n เป็นจำนวนผู้เข้าสอบ

สมนึก ภัททิยธนี (2551 : 194-212) ได้เสนอแนวคิดที่ว่า ค่าความยากของแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ หมายถึง อัตราส่วนหรือร้อยละของจำนวนคนตอบถูกกับจำนวนคนทั้งหมด จากข้อเสนอแนะ และแนวคิดของนักการศึกษาจะเห็นว่า ค่าความยากของแบบทดสอบอิงเกณฑ์เป็นสิ่งที่ถูกกำหนดขึ้นจากจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมหรือจากการสอนของครู

ในครั้งนีผู้วิจัยหาค่าความยากของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรการหาค่าความยากแบบทดสอบอิงเกณฑ์ ของ สมนึก ภัททิยธนี (2551 : 195) ดังนี้

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P แทน ระดับความยาก
R แทน จำนวนผู้ตอบถูกทั้งหมด
N แทน จำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด

3. อำนาจจำแนกของแบบทดสอบ ได้มีนักการศึกษาได้เสนอแนวคิดและข้อคิดเห็นถึงค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบอิงเกณฑ์ไว้ ดังนี้

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543 : 197) ได้เสนอแนวคิดเห็นว่าค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบอิงเกณฑ์นั้นจะเป็นค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มที่ยังไม่ได้รับ

การเรียนรู้หรือกลุ่มที่ยังไม่รู้ (Non-Master) กับกลุ่มที่ได้รับการเรียนรู้หรือที่รู้แล้ว (Master) ข้อสอบอิงเกณฑ์ไม่เน้นที่ค่าอำนาจจำแนก เนื่องจากแบบทดสอบอิงเกณฑ์จะใช้ในการวัดผลที่ใช้ในการเรียนการสอนแบบมีระบบ (Systematic Instruction) เช่น การเรียนการสอนรอบรู้ ซึ่งการสอนนี้จะเน้นที่คุณภาพการสอนของครู ถ้าครูสอนดีเด็กทุกคนจะเรียนรู้หมด นั่นคือมีคะแนนเต็มหรือใกล้เคียงเต็มทุกคน เมื่อหาค่าอำนาจจำแนกจะมีค่าเป็น 0 หรือเข้าใกล้ 0 ดังนั้นค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบอิงเกณฑ์ควรจะมีค่าเท่ากับ 0

สมนึก ภักทิษฺฐี (2551 : 213-216) ได้เสนอแนวคิดที่ค่าอำนาจจำแนก คือ ความสามารถของข้อสอบในการจำแนกข้อสอบที่มีคุณลักษณะหรือความสามารถแตกต่างกันออกจากกันได้ การวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อแบบอิงเกณฑ์ มีอยู่ 2 วิธี คือ

วิธีที่ 1 การหาค่าอำนาจจำแนก จากผลการทดสอบสองครั้ง (ก่อนสอนและหลังสอน) กล่าวคือ ให้ผู้สอบทำข้อสอบชุดนั้นก่อนสอน และทำข้อสอบชุดนั้นอีกครั้งหลังสอนเสร็จแล้ว เพื่อดูผลต่างของการตอบถูก ซึ่งเป็นค่าอำนาจจำแนกที่เสนอ โดยคริสปินและเฟลด์ฮูเซน (Kryspin and Feldhuson) ใช้สูตร ดังนี้

$$S = \frac{R_{post} - R_{pre}}{N}$$

เมื่อ	S	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
	R_{pre}	แทน	จำนวนคนก่อนสอนตอบถูก
	R_{post}	แทน	จำนวนคนหลังสอนตอบถูก
	N	แทน	จำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด

วิธีที่ 2 การหาค่าอำนาจจำแนก จากผลการสอบครั้งเดียว (หลังการสอน) กล่าวคือ เมื่อครูสอนจบตามจุดประสงค์ที่ต้องการจึงให้ผู้สอบทำข้อสอบชุดนั้น เพียงครั้งเดียว (หลังสอน) เพื่อจำแนกผู้สอบออกเป็นกลุ่มรอบรู้ (หรือสอนผ่านเกณฑ์) กับกลุ่มไม่รอบรู้ (หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์) ซึ่งเป็นค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบที่เสนอ โดยเบรนนาน (Brennan) ใช้สูตรดังนี้

$$B = \frac{U}{n_1} - \frac{L}{n_2}$$

เมื่อ	B	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของผู้สอบ
	U	แทน	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มที่ผ่านเกณฑ์
	L	แทน	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มที่มีคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์

n_1 แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มที่ผ่านเกณฑ์

n_2 แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มที่มีคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์

ศิริชัย กาญจนวาสี (อ้างถึงใน ไพศาล วรคำ. 2552 : 292) ได้กล่าวถึง เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกไว้ ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าความยากและค่าอำนาจจำแนก

ค่าความยาก (P)	ความหมาย	ค่าอำนาจจำแนก (B)	ความหมาย
0.80 – 1.00	ง่ายมาก	0.60 – 1.00	ดีมาก
0.60 – 0.79	ค่อนข้างง่าย	0.40 – 0.59	ดี
0.40 – 0.59	ปานกลาง	0.20 – 0.39	พอใช้
0.20 – 0.39	ค่อนข้างยาก	0.10 – 0.19	ค่อนข้างต่ำ ควรปรับปรุง
0.00 – 0.19	ยากมาก	0.00 – 0.09	ต่ำมาก ต้องปรับปรุง

ในครั้งนีผู้วิจัยได้ คำนวณค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของข้อสอบเป็น รายข้อ โดยใช้สูตรของ แปรนแนน (ลิวน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543 : 198) ที่เรียกว่า ดัชนีอำนาจจำแนกบี (Discrimination Index B)

4. ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการสร้าง แบบทดสอบ เพราะว่า ความเชื่อมั่นเป็นดัชนีที่บ่งชี้ว่าแบบทดสอบนั้นมีคุณภาพหรือไม่ ซึ่งได้นักการศึกษาได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอิงเกณฑ์ไว้ดังนี้

ลิวน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543 : 232) ให้ความหมาย ความ เชื่อมั่น ของแบบทดสอบอิงเกณฑ์ว่า เป็นผลของคะแนนที่สอบได้ มีความคงที่ในการจำแนก เป็นผู้รอบรู้ หรือไม่รอบรู้ในเรื่องที่สอบ สำหรับวิธีการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอิง เกณฑ์สามารถทำได้หลายวิธี ดังนี้

1. ความเชื่อมั่นแบบสอดคล้องในการตัดสินใจ (Decision Consistency Reliability) เป็นการหาความสอดคล้องระหว่างการสอบ 2 ครั้ง จากแบบทดสอบ ฉบับเดียว หรือแบบทดสอบที่คู่ขนานกัน 2 ฉบับ โดยใช้สูตรของคาร์เวอร์ (Carver. 1970 : 256) แฮมเบิลตัน และ โนวิก (Hambleton and Novick. 1973 : 168) ในการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ ความสอดคล้อง (Agreement Coefficient) ดังนี้ (ลิวน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543 : 232)

วิธีที่ 1 คาร์เวอร์ ได้เสนอสูตรคำนวณดังนี้

$$P = \frac{A + D}{N}$$

- เมื่อ P แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง
 A แทน จำนวนผู้ที่ผ่านเกณฑ์จากการทดสอบทั้ง 2 ครั้ง
 D แทน จำนวนผู้ที่ไม่ผ่านเกณฑ์จากการทดสอบทั้ง 2 ครั้ง
 N แทน จำนวนทั้งหมด

วิธีที่ 2 แฮมเบลและโนวิก ได้เสนอสูตรคำนวณดังนี้

$$\hat{P} = \hat{P}_{11} + \hat{P}_{00}$$

- เมื่อ \hat{P} แทน สัดส่วนของความสอดคล้องในการตัดสินใจเพื่อจำแนกผู้รอบรู้
 \hat{P}_{11} แทน สัดส่วนของผู้ถูกตัดสินว่ารอบรู้ตรงกันทั้งสองฉบับหรือสองครั้ง
 \hat{P}_{00} แทน สัดส่วนของผู้ถูกตัดสินว่าไม่รอบรู้ตรงกันทั้งสองฉบับหรือสองครั้ง

วิธีที่ 3 สวามินาธาน แฮมเบลตัน และอัลจินา (Swaminathan, Hambleton and Algina. 1974 : 263-267) ได้เสนอใช้สูตรแคปปา (Kappa) ของโคเฮน (Cohen. 1979 : 35-36) ในการคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอิงเกณฑ์ (ส่วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2539 : 235) ดังนี้

$$K = \frac{P - P_c}{1 - P_c}$$

- เมื่อ K แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอิงเกณฑ์
 P แทน สัดส่วนของความสอดคล้องในการตัดสินใจความรู้ที่ได้จากการสอบซ้ำหรือจากการทดสอบ 2 ครั้ง
 P_c แทน สัดส่วนของความสอดคล้องที่คาดหวังโดยบังเอิญ
 คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอิงเกณฑ์จากการทดสอบเพียง

ครั้งเดียว

วิธีที่ 1 การหาค่าความเชื่อมั่นจากสูตรของลิวิงสตัน (Livingston, 1972 : 236 ; อ้างใน สมนึก ภัททิยธนี. 2551 : 229)

$$r_{cc} = \frac{r_u S^2 + (\bar{x} - c)^2}{S^2 + (\bar{x} - c)^2}$$

เมื่อ	r_{cc}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอิงเกณฑ์
	r_u	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอิงกลุ่ม
	S^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนการสอบ
	\bar{x}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	c	แทน	คะแนนเกณฑ์ (Criterion Score)

วิธีที่ 2 การหาค่าความเชื่อมั่นจากสูตรไบโนเมียล (Bionmial Formular) ของ โลเวท (Lovate, 1978 : 236 ; อ้างใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543 : 238)

$$r_{cc} = 1 - \frac{k \sum x_i - \sum x_i^2}{\{(k-1) \sum (x_i - c)^2\}}$$

เมื่อ	r_{cc}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอิงเกณฑ์
	k	แทน	จำนวนข้อสอบ
	$\sum x_i$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum x_i^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	x_i	แทน	คะแนนของนักเรียนแต่ละคน
	C	แทน	คะแนนจุดตัดของแบบทดสอบอิงเกณฑ์

วิธีที่ 3 การหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน ของฮอยท์ (Hoyt's Anova Procedure) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543 : 240) ดังนี้

$$r_u = 1 - \frac{MS_E}{MS_p}$$

เมื่อ	r_u	แทน	ความเชื่อมั่นตามวิธีของฮอยท์
	MS_E	แทน	คะแนนความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อน(Error)
	MS_p	แทน	คะแนนความแปรปรวนระหว่างคน (Between People)

วิธีที่ 4 การหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีแบ่งครึ่งแบบทดสอบ โดยใช้สูตร สเปียร์แมน บราวน์ (Spearman – Brown) แล้วใช้สูตรปรับแก้ของ แองกอฟฟ์ (Angoff. 1971 : 562 ; อ้างใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543 : 243) ดังนี้

$$r_{cc} = \frac{r_{12}\sigma^2}{(\sigma_1 + r_{12}\sigma_2)(\sigma_2 + r_{12}\sigma_1)}$$

เมื่อ r_{cc} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
 σ^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด
 σ_1 แทน ความเบี่ยงเบนของข้อสอบข้อคู่
 σ_2 แทน ความเบี่ยงเบนของข้อสอบข้อคี่
 r_{12} แทน สหสัมพันธ์ระหว่างข้อสอบข้อคู่กับข้อคี่

วิธีที่ 5 การหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรของแฮริส (Harris. 1972 : 119 ; อ้างใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543 : 243) ดังนี้

$$r_{cc} = \frac{SS_b}{SS_b + SS_w}$$

เมื่อ r_{cc} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
 SS_w แทน ผลรวมกำลังสองระหว่างกลุ่ม
 SS_b แทน ผลรวมกำลังสองภายในกลุ่ม

จากการศึกษาการหาคุณภาพของแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ มีหลายวิธีซึ่ง การสร้างแบบทดสอบวินิจฉัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยหาค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรของ ลิวิงสตัน (Livingston. 1972 : 237 ; อ้างใน สมนึก กัททิษณี. 2551 : 229)

5. การวินิจฉัยความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

ผู้วิจัยได้กำหนดคะแนนขั้นต่ำในการวินิจฉัยของแบบทดสอบแต่ละตอน โดยใช้ เกณฑ์การสอบผ่านคือ นักเรียนต้องได้คะแนนร้อยละ 50 ของคะแนนเต็ม ถ้าคะแนนต่ำกว่านี้ ถือว่านักเรียนมีข้อบกพร่องในเรื่องความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยเรื่องนั้น ๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยในประเทศไทย ที่เกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบวินิจฉัยความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย มีดังนี้

อุมาวดี มะคำไก่ (2541 : 61) การสร้างและหาคุณภาพของแบบทดสอบวินิจฉัยความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย และหาสาเหตุ ของจุดบกพร่องในทักษะพื้นฐานความ เข้าใจในการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แบบทดสอบวินิจฉัย ทั้ง 5 ฉบับ มีค่าความยากของข้อสอบตั้งแต่ 0.65 - 0.84 ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบตั้งแต่ 0.01 - 0.59 ค่าเชื่อมั่นมีค่าตั้งแต่ 0.72 - 0.87 สำหรับความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบ ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบ ปรากฏว่าแบบทดสอบวินิจฉัยทั้ง 5 ฉบับ ใช้วัดทักษะความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยได้จริง นักเรียนมีความบกพร่องเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ส่วนประกอบของประโยค คำขยาย คำศัพท์ คำเชื่อม และคำสรรพนาม

อานนท์ หล้าหนัก (2542 : 78) สร้างแบบทดสอบวินิจฉัยวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชาวไทยภูเขาคำกระเหรี่ยง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2541 เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือกจำนวน 4 ฉบับ มีค่าความยากตั้งแต่ 0.61 - 0.94 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.23 - 0.82 ค่าความเชื่อมั่นใช้ แบบอิงเกณฑ์ 0.803 - 0.851 ส่วนค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ข้อสอบในจุดประสงค์เดียวกันวัดจุดประสงค์เดียวกันจริง

กิตติกันต์ สารมาคาม (2546 : 134-140) สร้างแบบทดสอบวินิจฉัยทักษะการอ่านคำภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอ บรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 6 ฉบับ มีค่าความยากตั้งแต่ 0.22 - 0.80 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.21 - 0.72 ค่าความเที่ยง ตั้งแต่ 0.81 - 0.94 และค่าความตรง ตั้งแต่ 0.80 - 1.00

สารีย์ เจริญกิจ (2546 : 101-102) สร้างแบบทดสอบวินิจฉัยการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบวินิจฉัยการอ่านจับใจความ จำนวน 3 ฉบับ มีค่าความยากง่าย ตั้งแต่ 0.50-0.88 ค่าอำนาจจำแนก มีค่าตั้งแต่ 0.19 - 0.72 ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบรายฉบับมีค่าตั้งแต่ 0.70 - 0.94

กาญจนา ทนไนไชย (2548 : 67-74) สร้างแบบทดสอบวินิจฉัยการเขียนสะกดคำนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่อุตรดิตถ์ เขต 2 จำนวน 5 ฉบับ มีค่า

ความยากตั้งแต่ 0.75 - 0.98 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.21- 0.97 ค่าความเที่ยง ตั้งแต่ 0.89 - 0.97 และค่าความตรงเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

2. งานวิจัยในต่างประเทศ

งานวิจัยในต่างประเทศ ที่เกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบวินิจฉัยในการอ่านภาษา มีดังนี้

เกตส์ แมคคิลลอป (Gats Mckillop, 1973 : 456-466) สร้างแบบทดสอบวินิจฉัยในการอ่าน เพื่อใช้สำหรับนักเรียน เกรด 2 ถึง เกรด 6 มีแบบทดสอบสองฟอร์ม ดำเนินการสอบเป็นรายบุคคล ไม่จำกัดเวลาในการสอบ มีจุดมุ่งหมาย เพื่อค้นหาจุดบกพร่อง ในองค์ประกอบย่อย เช่น ความหมายของคำ ความหมายของประโยค ความเร็วในการอ่านและการสะกดคำ เป็นต้น ข้อสอบที่ใช้วัดแต่ละองค์ประกอบย่อย จะมีระดับความยากง่าย ต่าง ๆ กัน แบบทดสอบนี้ จะสามารถชี้ได้ว่าเป็นคำในเกรดใดในแบบทดสอบ ไม่ได้รายงาน ในความเชื่อมั่น และไม่มีข้อมูลเที่ยงตรง การตีความหมายของคะแนนจากแบบทดสอบย่อยหลายฉบับจะยึดตามระดับการอ่านออกเสียงของนักเรียนซึ่งอาจทำให้ตีความหมายผิดถ้าคะแนนการอ่านเสียงไม่ถูกต้องหรือถ้าครูดิไปว่าข้อผิดพลาดของนักเรียนเกรด 5 เกิดขึ้นที่ระดับต้นของเกรด 2 นั้น มีความหมายเหมือนกับนักเรียน เกรด 3 หรือเกรดอื่นที่ระดับเดียวกัน

สแตนฟอร์ด (Standform, 1973 : 466-467) สร้างแบบทดสอบวินิจฉัยการอ่าน ซึ่งมีสองฟอร์มและมีสองระดับ คือ ระดับที่ 1 (เกรด 12-4) และระดับ 2 คือ (เกรด 4-8) ดำเนินการสอบเป็นกลุ่มในระดับ 1 มีแบบทดสอบที่จำกัดเวลาทำ 3 ฉบับ อีก 4 ฉบับ ไม่จำกัดเวลา ส่วนระดับ 2 ไม่จำกัดเวลา ในชุดของระดับ 1 ต้องการเวลาทดสอบประมาณ 2 ชั่วโมง ในชุดของระดับ 2 ใช้เวลาในการทดสอบประมาณ 10 นาทีซึ่งอาจแบ่งการสอบออกเป็น 3 ระยะทั้งใน 1 ระดับ และระดับ 2 จะเกี่ยวข้องกับการวัดทักษะด้านความเข้าใจในการอ่าน คำศัพท์ และการรู้จักคำ ในระดับ 1 มีแบบทดสอบย่อย 7 ฉบับ คือ ความเข้าใจในการอ่าน คำศัพท์ การจำแนกการฟัง การแบ่งพยางค์เสียงต้น และเสียงท้าย การผสมเสียงให้เป็นคำ และการจำแนกเสียง ส่วนในระดับที่ 2 มีการทดสอบย่อย 6 ฉบับ คือ ความเข้าใจในการอ่าน (มีคะแนน 3 ชุด คือ คะแนนความเข้าใจในความหมายธรรมดาตามอนุมานหรือสรุป และคะแนนรวม) คำศัพท์ การแบ่งพยางค์ และจำแนกเสียง การผสมเสียงให้เป็นคำ และอัตราความเร็วในการอ่าน แบบทดสอบทั้ง 2 ระดับ เน้นความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และความเที่ยงตรงเชิงสภาพปัจจุบัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดสอบคือ นักเรียนจำนวน 15,000 คน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบหาโดยวิธีแบ่งครึ่ง (Split Half

Method) และแบบคู่ขนาน (สำหรับแบบทดสอบความเร็วในการอ่าน) สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นมี ตั้งแต่ 0.77 - 0.46 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานการวัดมีค่าตั้งแต่ 1.4 - 4.6 (ส่วนใหญ่ 2.0 หรือต่ำกว่า) สำหรับ ระดับ 1 และระดับ 2 ตามลำดับค่าเฉลี่ยสหสัมพันธ์ภายในระหว่างแบบทดสอบด้วยกันมีค่าตั้งแต่ 0.45 - 0.61 (จากเกรด 3 จนถึง เกรด 8)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า แบบทดสอบวินิจฉัยที่สร้างขึ้นเป็นแบบทดสอบที่มีคุณภาพสามารถค้นหาข้อบกพร่องในการเรียนของนักเรียนได้ เป็นประโยชน์ในการสอนซ่อมเสริมและปรับปรุงการเรียนการสอนได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึง ได้นำแนวคิดมาเป็นแนวทางสร้างแบบทดสอบวินิจฉัยความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพื่อค้นหาข้อบกพร่องความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY